

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 3 grudnia 2021 r.

ZP-KNPS.431.6.44.2021.MB1

Pani
Ludwika Teresa Oszczyk
Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kobierzycach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 28, 29 września 2021 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Urszula Szczeblowska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kobierzycach, ul. Wincentego Witosa 18, 55-040 Kobierzyce z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do 28 września 2021 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2021 r.

Jednostką kieruje Pani Ludwika Teresa Oszczyk, która od dnia 1 września 1998 r. zajmowała stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach na podstawie aktu mianowania. Stanowisko Dyrektora zajmuje od dnia 12 stycznia 2011 r. na podstawie Uchwały Nr III/7/10 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 29 grudnia 2010 r.

Pani Ludwika Teresa Oszczyk ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany z upoważnienia Dyrektora przez Panią Annę Czerwińską w dniu 23 listopada 2021 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawiania pogrzebu (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),

- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Ustalono, że Dyrektor Ośrodka, na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Kobierzyce, wydaje decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1398 ze zm.).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 16a ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a).

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3a, 4, 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych (pkt 3a)
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy (pkt 4),

- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Nie realizuje natomiast zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy dotyczącego przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie zaistniała taka potrzeba.

Gmina na swoim terenie nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Osoby wymagające umieszczenia w domu pomocy społecznej kierowano do placówek odpowiedniego typu zlokalizowanych jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby zainteresowanej. Nie było osób wnioskujących o skierowanie do ośrodka wsparcia. Jak zapewnił Dyrektor Ośrodka w przypadku wystąpienia potrzeby skierowania do ośrodka wsparcia GOPS wyda stosowne decyzje. Ponadto Uchwałą nr XXIX/551/2021 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 21 maja 2021 r. utworzono ośrodek wsparcia, tj. Dzienny Dom Pomocy dla seniorów „Senior+” w Tyńcu Małym, którego otwarcie planowane jest na grudzień 2021 r.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną (pkt 4),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 7, 8 i 9 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na

pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),

– wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

Gmina nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy). Z wyjaśnień Dyrektora Ośrodka wynika, że w przypadku zaistnienia konieczności mieszkańcy Gminy mogą być kierowani do Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Kątach Wrocławskich.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

W Gminie Kobierzyce zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy, nie było realizowane. Jednak, jak zapewnił Dyrektor Ośrodka, osobom zainteresowanym zgłaszającym się do Ośrodka pracownicy socjalni na bieżąco udzielają informacji o możliwościach i sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne. Ponadto na terenie Gminy Kobierzyce istnieje możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prawnych organizowanych przez Starostwo Powiatowe.

W kontrolowanym okresie Ośrodek skierował 8 wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy). Ponadto pracownicy socjalni osobom zainteresowanym wydawali odpowiednie druki, pomagali w kompletowaniu dokumentów oraz udzielali informacji w tym zakresie.

Dyrektor GOPS w Kobierzycach składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Dyrektor GOPS w Kobierzycach spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł (250 zł do 29.05.2021 r.) wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali pracownicy socjalni

zatrudnieni w OPS realizujący pracę socjalną w środowisku w pełnym wymiarze czasu pracy. Ww. dodatek nie był wliczany do kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych.

W aktach personalnych pracowników socjalnych Ośrodka znajdują się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Kobierzycy zamieszkały na dzień 15.08.2021 r. przez 20.772 mieszkańców, w tym 260 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kobierzycach, na dzień kontroli zatrudnionych było 7 pracowników socjalnych terenowych (7 etatów).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2.000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku GOPS w Kobierzycach powyższy wskaźnik jest spełniony w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W aktach sprawy nr 1 (R.Ż.) znajdował się wniosek Strony o treści „*proszę o przyznanie pomocy na żywność do kasy*” z dnia 20.11.2020 r. Ponadto w aktach był wywiad środowiskowy cz. IV z dnia 20.11.2020 r., w którym w pkt II *Potrzeby i oczekiwania osoby lub rodziny zgłoszone podczas przeprowadzania wywiadu* wpisano „pomoc okresowa” bez odniesienia się do treści złożonego wniosku Strony. W punkcie III przedmiotowego wywiadu pracownik socjalny wpisał „*Klientka odwołała się od orzeczenia Pow. Zesp. ds. Orzekania o Niepełnosprawności do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, posiada lekki stopień o niepełnosprawności. Z uwagi na oczekiwanie pobiera zasiłek okresowy...*”. Do wywiadu dołączone zostało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w stopniu lekkim oraz odwołanie do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Dolnośląskim złożone w GOPS w Kobierzycach w dniu 4.11.2020 r. W oparciu o przeprowadzony wywiad

Ośrodek w dniu 20.11.2020 r. wydał decyzję Nr 4052.43.okr.981.2020 przyznającą zasiłek okresowy z tytułu zawieszenia postępowania w sprawie ustalenia prawa do zasiłku stałego od 1.11.2020 r. do 31.12.2020 r. Nie rozpatrzono natomiast wniosku Strony o przyznanie pomocy na żywność. W dokumentacji stwierdzono brak decyzji administracyjnej będącej odpowiedzią na wniesione pismo.

Na złożony przez klientkę wniosek organ winien udzielić pisemnej odpowiedzi o czym stanowi art. 14 § 1a k.p.a. Przywołany przepis prawa wskazuje, że sprawy należy prowadzić i załatwiać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym. Pisma utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracji publicznej ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią.

Zgodnie art. 35 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki, a § 2 nakazuje, by niezwłocznie były załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ.

W sprawdzonych sprawach dotyczących dożywiania dzieci stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Pomoc w formie dożywiania dzieci z programu „Posiłek w szkole i w domu” realizowano w postaci 2 lub 3 posiłków, tj. śniadania i obiadu lub śniadania, obiadu i podwieczorku. Pomoc w takiej formie została przyznana następującymi decyzjami:

Sprawie nr 1 (B.J.):

- decyzją Nr 4053.75.doż.17.2020 z dnia 2.01.2020 r. przyznano śniadanie i obiad dla 1 dziecka od dnia 2.01.2020 r. do dnia 26.06.2020 r. – łączny koszt posiłków – 7,50 zł (śniadanie 2,50 zł, obiad 5,00 zł),
- decyzją Nr 4053.14.doż.741.2020 z dnia 3.09.2020 r. przyznano m.in. śniadanie i obiad dla 1 dziecka od dnia 7.09.2020 r. do dnia 31.12.2020 r. – łączny koszt posiłków – 7,50 zł,
- decyzją Nr 4053.9.doż.89.2021 z dnia 11.02.2021 r. przyznano śniadanie i obiad dla 1 dziecka od dnia 15.02.2021 r. do dnia 30.06.2021 r. – łączny koszt posiłków – 7,50 zł.

Sprawie nr 2 (A.Z.):

- decyzją Nr 4053.10.doż.182.2020 z dnia 12.02.2020 r. przyznano śniadanie, obiad i podwieczorek dla 1 dziecka od dnia 17.02.2020 r. do dnia 30.06.2020 r. – łączny koszt posiłków – 8,00 zł (śniadanie 2,50 zł, obiad 3,50 zł, podwieczorek 2,00 zł).

Sprawie nr 3 (B.O.):

- decyzją Nr 4053.19.doż.744.2020 z dnia 3.09.2020 r. przyznano m.in. śniadanie i obiad dla 1 dziecka od dnia 7.09.2020 r. do dnia 31.12.2020 r. – łączny koszt posiłków – 7,50 zł (śniadanie 2,50 zł, obiad 5,00 zł),
- decyzją Nr 4053.3.doż.98.2021 z dnia 28.01.2021 r. przyznano m.in. śniadanie i obiad dla 1 dziecka od dnia 1.02.2021 r. do dnia 30.06.2021 r. – łączny koszt posiłków – 7,50 zł,
- decyzją Nr 4053.15.doż.529.2021 z dnia 25.08.2021 r. przyznano śniadanie i obiad dla 2 dzieci od dnia 1.09.2021 r. do dnia 31.12.2021 r. – łączny koszt posiłków – 7,50 zł na każde dziecko.

Sprawie nr 4 (A.M.):

- decyzją Nr 4053.8.doż.215.2020 z dnia 27.02.2020 r. przyznano śniadanie, obiad i podwieczorek dla 3 dzieci od dnia 1.03.2020 r. do dnia 30.06.2020 r. – łączny koszt posiłków – 8,00 zł (śniadanie 2,50 zł, obiad 3,50 zł, podwieczorek 2,00 zł) na każde dziecko,
- decyzją Nr 4053.28.doż.808.2020 z dnia 28.09.2020 r. przyznano śniadanie, obiad i podwieczorek dla 2 dzieci od dnia 1.10.2020 r. do dnia 31.12.2020 r. – łączny koszt posiłków – 8,00 zł na każde dziecko.

Celem wieloletniego rządowego programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 przyjętego Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. jest zgodnie z Modułem 1 zapewnienie dzieciom i młodzieży zjedzenia gorącego posiłku w stołówce szkolnej.

W powyższym Programie mowa jest o zapewnieniu posiłku, a nie całodziennego wyżywienia. Zatem przyznanie pomocy w formie więcej niż jednego posiłku dziennie dla jednego dziecka nie jest zgodne z założeniem programu „Posiłek w szkole i w domu”, który jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy, do których należy m.in. dożywianie dzieci.

Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości w tym zakresie w sprawdzonych sprawach oraz złożone wyjaśnienia Dyrektora GOPS

w Kobierzycach przyjęto, że obiad jest posiłkiem finansowanym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” natomiast śniadanie i podwieczerek nie będzie finansowane z powyższego programu.

Wobec powyższego kwota otrzymanej dotacji, z której pokryte zostały koszty posiłków innych niż obiad zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami Dyrektora GOPS w Kobierzycach w 2020 r. wyniosła 434,05 zł (łącznie kwota wydatków na śniadania i podwieczorki wyniosła 797,00 zł, udział środków z dotacji wyniósł 54,46%, co stanowi 434,05 zł), a w 2021 r. wyniosła 237,83 zł (łącznie kwota wydatków na śniadania wyniosła 377,50 zł, udział środków z dotacji wyniósł 63%, co stanowi 237,83 zł).

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt w tym domu stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 3 (B.K.) brakowało potwierdzenia odbioru decyzji Nr 4057.5.dps.k.556.2020 z dnia 9.06.2020 r. przez Stronę.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (R.R.) decyzją Nr 4051.4.zas.st.517.2021 z dnia 20.08.2021 r. przyznano zasiłek stały od 1.06.2021 r. do 31.07.2023 r. w kwocie: 645,00 zł od 1.06.2021 r. do 30.06.2020 r., 350,50 zł od 1.07.2021 r. do 31.07.2021 r. i w kwocie 645,00 zł miesięcznie od 1.08.2021 r. do 31.07.2023 r. W związku z zawieszeniem postępowania w sprawie

o ustalenie prawa do zasiłku stałego Ośrodek przyznał Stronie decyzją Nr 4052.36.ok.414.2021 z dnia 23.06.2021 r. zasiłek okresowy od 1.06.2021 r. do 31.07.2021 r. w kwocie 350,50 zł miesięcznie.

Ustalając wysokość zasiłku stałego w dochodzie strony w jednym miesiącu zamiast w dwóch uwzględniono zasiłek okresowy w kwocie 350,50 zł (zasiłek okresowy na okres dwóch miesięcy przyznano Stronie w związku z zawieszeniem postępowania w sprawie o ustalenie prawa do zasiłku stałego). Powyższa sytuacja spowodowała, przyznanie Stronie zasiłku stałego w wysokości 350,50 zł tylko w lipcu 2021 r.

W czasie trwania kontroli kwota wynikająca z nieprawidłowego ustalenia wysokości zasiłku stałego, tj. 294,50 zł została wpłacona w dniu 29.09.2021 r. na konto GOPS Kobierzyce.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej za dochód przyjmuje się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób. Natomiast art. 106 ust. 9 ustawy stanowi, że (...) *Do ustalenia kwoty zasiłku stałego za miesiąc, w którym dostarczono orzeczenie, o którym mowa w ust. 7, nie stosuje się art. 37 ust. 6 w przypadku pobierania zasiłku okresowego w trakcie zawieszenia postępowania.*

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 3 (J.J.) na wniosek złożony przez Stronę w dniu 25.03.2020 r. wraz z wymaganą dokumentacją decyzją Nr 4050.180.cel.s.311.2020 z dnia 8.04.2020 r. (z uwagi na z trudną sytuacją zdrowotną 3 osobowej rodziny) przyznany został specjalny zasiłek celowy w miesiącu maju 2020 r. z terminem realizacji 8.05.2020 r.

Zgodnie z art. 41 ustawy o pomocy społecznej w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe w celu zabezpieczenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany specjalny zasiłek celowy, który nie podlega zwrotowi. Ponadto zgodnie z art. 106 ustawy świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego,

począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania świadczeń z programu „Posiłek w szkole i w domu” dla osób dorosłych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 2 (J.J.) brakowało potwierdzenia odbioru przez Stronę decyzji Nr 4050.44.cel.133.2020 z dnia 24.01.2020 r., przyznającą zasiłek celowy na zakup żywności z programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Analogicznie jak w sprawie kierowania do domu pomocy społecznej właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczenia korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak rozpatrzenia wniosku złożonego w sprawie przyznania zasiłku celowego,
2. przyznawanie dziecku więcej niż jednego posiłku dziennie z programu „Posiłek w szkole i w domu”,
3. błędny sposób doręczenia decyzji administracyjnych,
4. błędne ustalenie kwoty zasiłku stałego,
5. przyznanie specjalnego zasiłku celowego na wniosek z marca z terminem realizacji w maju.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Otrzymane wnioski rozpatrywać bez zbędnej zwłoki, wydając decyzję przyznającą lub odmawiającą przyznania pomocy.

Podstawa prawna: art. 14 § 1a), art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dożywiania w szkole, tj. 1 gorącego posiłku w stołówce szkolnej zgodnie z założeniem wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Mając na uwadze powyższe kwotę otrzymanej w 2020 r. dotacji, z której pokryte zostały koszty posiłków innych niż obiad, tj. 434,05 zł uznaje się za dotację udzieloną z budżetu państwa i wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem. Kwotę tą należy zwrócić do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Natomiast dotację otrzymaną w 2021 r. z budżetu państwa i wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości 237,83 zł należy zwrócić do budżetu gminy.

Podstawa prawna: Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. (M.P. z 2018 r., poz. 1007) oraz art. 169 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305).

Termin wykonania: 15 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

3. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej doręczać stronom postępowania za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy, a gdy działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi.

W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej lub przez pracowników dopilnować aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40 § 1, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach

o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 106 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego, jako świadczenie przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach realizować niezwłocznie, tj. po wydaniu decyzji przyznającej świadczenie.

Podstawa prawna: art. 41 ustawy o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Kobierzyce

2.a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli (Nadzoru) w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt
Ewelina Zygmunt

